

Jalostustoimikunta tiedottaa 1/09

Jalostustoimikunta on valittu seuraavalle kaksivuotiskaudelle vuosikokouksessa 1.3.2009.

sihteeri

Saana Myllylä
Lunkintie 5 C 12
90940 JÄÄLI
puh. 044 552 4117
saana.myllyla@gmail.com

jäsen

Siru Remes
Palokallionkatu 8 B 16
33840 TAMPERE
puh. 044 577 9476
siru@karho.net

jäsen

Eila Nuutinen
Savikkotie 8
40420 JYSKÄ
puh. 0400 641 555
eila.nuutinen@tanzara.fi

asiantuntijajäsen

Kirsi Sainio
Myllypadontie 7 A 4
00920 HELSINKI
puh. 050 323 4654
kirsi.sainio@helsinki.fi

Jalostustoimikunnalle asetetut tavoitteet näkyvät toimintasuunnitelmasta (Bedlington-tiedote 2/09 sivu 22). Lisäksi jalostustoimikuntaa ohjeistaa Jalostuksen tavoiteohjelma sekä jalostustoimikunnan säännöt ja Kennelliiton ohjeet rotujärjestöjen, rotua harrastavien yhdistyksien ja rotuyhdistysten jalostustoimikunnille. Terveyskysely pyritään saamaan seuraavaan lehteen ja nettisivuille täytettäväksi loppukesän aikana. Jalostuspyynnöt ja muu jalostustoimikunnalle tuleva posti pyydetään toimittamaan jalostustoimikunnan sihteerille.

Jalostuksen tavoiteohjelma (JTO) antaa tietoa rodun tilanteesta ja jalostuksesta. JTO on julkaistu Bedlington-tiedotteen numerossa 3/06 ja löytyy myös kerhon sivuilta osoitteesta www.bedlingtonkerho.fi/pdf/JTO-2007-2012.pdf

Seuraavaan on koottu tärkeää tietoa rekisteröinneistä ja PEVISA tutkimuksista.

PEVISA

Perinnöllisten vikojen ja sairauksien vastustamisohjelma on Suomen Kennelliiton hyväksymä, rotujärjestön laatima ohjelma, jolla pyritään ehkäisemään koirilla esiintyviä erityisen perinnöllisiä vikoja ja sairauksia. Ohjelman tavoitteena on vähentää pääasiassa sellaisten periytyvien vikojen tai sairauksien leviämistä rodun kantaan, jotka alentavat koiran elinkykyä tai -toimintoja tai aiheuttavat koiran elämän laadun alenemisen. Ohjelman pääpaino on ongelmien ennalta ehkäisemisessä. Voidakseen ilmoittaa ohjelmaan kuuluvan rodun pentueen Kennelliiton rekisteriin, pentueen vanhempien on täytettävä rotukohtaiset ehdot.

Bedlingtoninterrierin PEVISA 1.1.2009 – 31.12.2013

Pentujen vanhemmilla tulee olla hyväksyttävä tutkimuslausunto perinnöllisen kuparitoksikoosin varalta. Lausunnoksi hyväksytään joko DNA-markkeritutkimus, suora geenitesti tai maksabiopsiatutkimus. Seuraavien laboratorioden DNA-testit hyväksytään: Animal Health Trust (AHT), Vetgen ja Sveriges Lantbruksuniversitet SLU.

Pentujen vanhemmilla tulee olla lisäksi voimassa oleva silmätarkastuslausunto, joka ei ole 24 kk vanhempi.

Ulkomaisilta jalostusuroksilta hyväksytään ulkomailla laillistetun laboratorion antama kuparitoksikoositutkimuslausunto.

Huomaa, että 1.7.2009 alkaen *kaikkien tutkimuslausuntojen on aina oltava voimassa astutushetkellä*. Muussa tapauksessa pentue voidaan rekisteröidä FI/ER-rekisteriin vain Suomen terrierijärjestön puollon perusteella Kennelliiton Jalostustieteellisen toimikunnan myöntämällä poikkeusluvalla. Poikkeuslupan saaminen on aina harkinnanvaraista ja poikkeusluvalla rekisteröidyn pentueen rekisteröintimaksu on normaalia korkeampi. Ulkomaisille jalostusuroksille on myönnetty pysyvä poikkeulupa ainoastaan kuparitoski-koosilausuntoon, joka siis voi olla muunkin kuin Kennelliiton hyväksymä laillistettu laboratorio. Poikkeuslupa ei siis koske ulkomaisen jalostusuroksen silmätarkastuslausuntoa, jonka tulee täyttää samat ehdot kuin suomalaisten tai suomalaisen omistaman uroksen.

Kuparitoksikoosilausunnot

Tällä hetkellä käytössä oleva suora DNA testi tunnistaa saman kuparitoksikoosia aiheuttavan geenimuutaation, joka kytkeytyy aikaisemmin käytettyihin ns. markkereihin. Suoralla testillä voidaan määrittää terve, kantaja (ilmiasultaan terve) ja sairas. Kasvattajien tulee huomioida, että sen paremmin markkerityypityksellä kuin suoralla DNA-testillääkään ei tunnisteta mahdollisia muita mutaatioita, jotka aiheuttavat kuparitoksikoosia. Viitteitä siitä, että muita mutaatioita on olemassa, on kerääntynyt yhä enemmän viime vuosina, joten kasvattajien tulee huomioida tämä. Tällä hetkellä luotettavin tapa todeta kuparitoksikoosi on maksabiopsialla todetut voimakkaasti kohonneet kupariarvot. Maksabiopsiatutkimukseen ei ole kuitenkaan ilmennyt suurta halukkuutta, koska tutkimusta pidetään riskialttiina. Myöskään maksabiopsia tutkimuksessa saatu tulos ei ole 100 % luotettava, mutta biopsiassa todettu kuparinkertymä on aina indikaatio maksan toimintahäiriöstä. Näytteiden analysointi ei ole tällä hetkellä mahdollista Suomessa, mutta saamme mahdolliset biopsiatulokset ehkä tutkittaviksi Englantiin. Jos koirallenne suunnitellaan maksabiopsiatutkimusta, ottakaa etukäteen yhteyttä Bedlingtonkerhon jalostustoimikuntaan, jotta voimme järjestää näytteen analyysin.

Tutkimustulosten tulkinta: kasvattajille suositellaan tutkimustuloksen tulkintaa. Tulkinta perustuu paitsi koiran, myös sen lähisukulaisten saamiin tutkimustuloksiin.

Näytteen otto ja kuparitoksisuositutkimus -lomake Kennelliitolle

Koiran tulee olla tunnistusmerkitty ja sirunumero tai tatuointi on tarkistettava näytteenoton yhteydessä. Näytteitä voivat ottaa eläinlääkärit ja eläinlääkäriasemilla eläinlääkärin valvonnassa työskentelevät eläinlääkärin hoitajat. Esimerkiksi kenneleuvon ottamat näytteet eivät kuparitoksisuositestaukseen kelpaa.

Näytteidenoton yhteydessä on täytettävä KUPARITOKSIKOOSITUTKIMUS-lomake. Lomake löytyy kerhon sivulta osoitteesta www.bedlingtonkerho.fi/jalostus_pkt_dnalomake_pdf.pdf ja esim. Bedlington-tiedotteen 3/08 keskiaukeamalta. Ilman tätä lomaketta tulokset eivät ole virallisia.

Tämä eläinlääkärin allekirjoituksellaan varmentama suomenkielinen kuparitoksisuositutkimus-lomake lähetetään täytettynä osoitteeseen:

Kirsi Sainio
Biolääketieteen laitos
Lääketieteellinen biokemia ja kehitysbiologia
PI 63
00014 Helsingin yliopisto

Englanniksi (laboratorioitten tutkimustuloksia varten):

Kirsi Sainio
Institute of Biomedicine
Medical Biochemistry and Developmental Biology
P.O.Box 63
FIN-00014 University of Helsinki
FINLAND

Tutkimuslaboratoriot

Näytteet tutkitaan tällä hetkellä kolmessa laillistetussa laboratorioissa: **Animal Health Trust (AHT) Englannissa, Vetgen USA:ssa ja Sveriges Lantbruksuniversitet SLU Ruotsissa**. Sitä mukaan kun muita testauslaboratorioita ilmaantuu, niitä lisätään Kennelliiton hyväksymiksi laboratorioiksi. Mikä tahansa laboratorio ei tähän kuitenkaan kelpaa, vaan laboratoriolla tulee olla esimerkiksi voimassa olevat lisenssit tekemiinsä testeihin.

Näyte lähetetään valitulle laboratoriolle testattavaksi. Samalla täytetään ko. laboratorion omat testitilaukskaavakkeet. Kaavakkeisiin tulee laittaa tuloksen vastaanottajaksi Kirsi Sainio (osoite yllä, sähköposti: kirsi.sainio@helsinki.fi). Tällöin tulos tulee suoraan Kirsielle, hän lähettää tuloksen eteenpäin Kennelliittoon kuparitoksisuositutkimus -lomakkeeseen siirrettynä ja samalla alkuperäiset tutkimuslaboratorion tulokset. Näin voidaan varmistaa, että Tutkimuslaboratoriosta tullut tulos ja näyte ja koira, josta näyte on otettu vastaavat toisiaan. Kennelliitto ei tällä hetkellä hyväksy esim. tutkimuslaboratorioista sähköpostitse omistajalle lähetettyjä tuloksia, koska tällöin koiran identiteettiä ei voida varmentaa.

Lisätietoja ja neuvoja lomakkeiden täyttöön saa Kirsi Sainiolta.

Tutkimusnäytteet

Ohjeet tutkimusnäytteiden ottamiseen löytyvät suomeksi Kennelliiton nettisivuilta. Siellä on sekä veri-
näytteen, karvanäytteen että limakalvonäytteet otto-ohjeet löytyvät sivulta:
<http://www.kennelliitto.fi/NR/rdonlyres/491993BE-30EA-4655-AC38-A0237D51634C/0/dnanaytteenottoohje.pdf>. Jokaisen palveluntarjoajan sivuilta löytyvät myös heidän
omat ohjeensa, mutta ne eivät poikkea Kennelliiton ohjeista. Palveluntarjoajat eivät kuitenkaan aina tee
tutkimuksia esim. poskisolunäytteistä tai karvanäytteistä. Laboratoriokohtaiset vaatimukset näytteelle
kannattaakin aina tarkistaa ennen näytteenottoa.

Animal Health Trust (AHT)

AHT:ssa suora DNA testi maksaa 56 £ (hinnasto 5.4.2009 tarkista itse aina oikea hinta): maksuohjeet
löytyvät AHT:n kotisivuilta ja tutkimuksen voi maksaa luottokortilla. Näytteen tulee olla poskisolunäy-
te (limakalvoraape). Näytteen mukaan liitettävä tutkimuslomake löytyy osoitteesta:
www.aht.org.uk/pdf/btcutoxform.pdf. Ohjeet tutkimusnäytteen ottamiseen
www.aht.org.uk/pdf/swab_english.pdf.

Lisätietoa osoitteesta: www.aht.org.uk/genetics_tests.html

Yhteystiedot:
Genetic Services
Animal Health Trust
Lanwades Park
Kentford
Newmarket
Suffolk CB8 7UU
Puh. +44 (0)1638 555621
Fax +44 (0)1638 555643

Vetgen

Vetgenissä testiin sisältyy suora DNA testi ja/tai markkeritutkimus. Testin hinta määräytyy testien lu-
kumäärän mukaan (hinnasto 5.4.2009 tarkista itse aina oikea hinta). Maksuohjeet löytyvät Vetgenin ko-
tisivuilta tutkimuksen tilauksen yhteydessä. Voi maksaa luottokortilla:

Yksi testi	80 \$
2 - 7 (15 % alennus)	68 \$
8+ (30 % alennus)	56 \$

Tutkimuksen voi maksaa luottokortilla. Näyte tulee olla poskisolunäyte (limakalvoraape). Näytteen mu-
kaan liitettävä tutkimuslomake löytyy osoitteesta: [www.vetgen.com/documents/order-
form.canine.feline.pdf](http://www.vetgen.com/documents/order-form.canine.feline.pdf)

Lisätietoja osoitteesta: www.vetgen.com/canine-ct-marker.html

Yhteystiedot:
VetGen, LLC
3728 Plaza Drive, Suite One
Ann Arbor
MI 48108

USA
Puh. +1-734-669-8440
Fax +1-734-669-8441

Sveriges Lantbruksuniversitet SLU

SLU ottaa vastaan tällä hetkellä vain verinäytteitä, ei limakalvo- tai karvanäytteitä.
Lisätietoja osoitteesta: www.slu.se
Husdjursgenetiska laboratoriet SLU/ tomas.bergstrom@hgen.slu.se

SLU Husdjursgenetik
Kumar Juneja
Box 7023
75007 Uppsala
SVERIGE

Silmätarkastuslausunnot

Kennelliitto hyväksyy vain silmäsairauksien erikoistutkinnon suorittaneiden eläinlääkäreiden antamat lausunnot. Lista lääkäreistä löytyy osoitteesta:
www.kennelliitto.fi/FI/yhteystiedot/elainlaakarit/silmaelainlaakari/yhteystiedot.htm
Suomen Kennelliiton hallitus nimeää hyväksymänsä silmätarkastuseläinlääkärit. Silmätarkastajaksi hyväksytään pohjoismaisen silmätutkintolautakunnan (NEEC = Nordic Eye Examination Committee) järjestämän tutkinnon suorittaneet tai vastaavan koulutuksen saaneet eläinlääkärit. Silmätarkastuseläinlääkäriin tulee täyttää ECVO:n (European College of Veterinary Ophthalmologists) asettamat vaatimukset. Tuontikoirista hyväksytään ECVO-lomakkeella annetut lausunnot, pohjoismaisten ECVO:n hyväksymien silmätarkastajien antamat lausunnot sekä muut vastaavan tasoiset Kennelliiton erikseen hyväksytyiksi määrittelemät lausunnot. Lausunnosta tulee käydä ilmi, että koira on ollut tunnistusmerkitty tutkimushetkellä. Ulkomaisten jalostuskoirien ja tuontisperman osalta hyväksytään perinnöllisten silmäsairauksien varalta annettu eläinlääkäriinlausunto sillä edellytyksellä, että lausunnosta käy ilmi, että koira on ollut tunnistusmerkitty tutkimushetkellä. Kasvattajan tulee varmistaa ulkomaisten lausuntojen kelpoisuus etukäteen Kennelliiton toimistosta.

Lisätietoa silmätutkimuksesta ja beddingtoneilla ilmenneistä silmäsairauksista löytyy Bedlington-tiedotteesta 1/09.

Yleisiä ohjeita:

Jos aiot pennuttaa narttusi, ohjeita löytyy Suomen Kennelliiton sivuilta

www.kennelliitto.fi/FI/jalostusjakasvatus/rekisterointi/faq_rekisterointi/etusivu.htm

Suomen Kennelliitto ry:n koirarekisteriohje (päivitetty 1.1.2009) löytyy kokonaisuudessaan osoitteesta

[www.kennelliitto.fi/NR/rdonlyres/5BDC7D9B-F300-49DA-99C2-](http://www.kennelliitto.fi/NR/rdonlyres/5BDC7D9B-F300-49DA-99C2-2ECA30480498/0/koirarekisteriohje2009.pdf)

[2ECA30480498/0/koirarekisteriohje2009.pdf](http://www.kennelliitto.fi/NR/rdonlyres/5BDC7D9B-F300-49DA-99C2-2ECA30480498/0/koirarekisteriohje2009.pdf)

ja seuraavan linkin alle on koottu joitakin rekisteröintiohjeen erityispiirteitä

www.kennelliitto.fi/FI/jalostusjakasvatus/rekisterointi/rekisterointi.htm

Perinnöllisten silmäsairauksien yleissääntö löytyy tästä

<http://www.kennelliitto.fi/FI/jalostusjakasvatus/tutkimukset/silmat/Silmalausunnot.htm>

Kennelliiton ohje perinnöllisten silmäsairauksien vastustamisen toteutuksesta löytyy kokonaisuudessaan täältä:

[http://www.kennelliitto.fi/NR/rdonlyres/3A67DCDA-F8F8-4AAF-944F-](http://www.kennelliitto.fi/NR/rdonlyres/3A67DCDA-F8F8-4AAF-944F-8B0F45096B47/0/Ohjeperinnollistensilmäsairauksienvastustamisentoteutuksesta.pdf)

[8B0F45096B47/0/Ohjeperinnollistensilmäsairauksienvastustamisentoteutuksesta.pdf](http://www.kennelliitto.fi/NR/rdonlyres/3A67DCDA-F8F8-4AAF-944F-8B0F45096B47/0/Ohjeperinnollistensilmäsairauksienvastustamisentoteutuksesta.pdf)

Rotukohtaiset erityisehdot löytyvät linkistä

www.kennelliitto.fi/NR/rdonlyres/C27D6E6D-0EA9-4237-B7D8-13EFD0367C9D/0/LIITE109.pdf

Jalostustoimikunta/15.4.2009